

ปัจจัยส่วนบุคคลและทัศนคติของบุคลากรที่เป็นคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ของคณะหน่วยงานที่มีต่อกระบวนการจัดทำบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยนเรศวร

นางสาวประไพรัตน์ ไวทยกุล และคณะ

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนา ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยง และปัจจัยด้านทัศนคติที่สัมพันธ์ต่อการบริหารความเสี่ยง รวมถึงการสร้างสมการทำนายของปัจจัยด้านทัศนคติที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงพร้อมข้อเสนอแนะ ความเข้าใจทัศนคติของบุคลากรในคณะ หน่วยงาน ที่ดูแลและจัดทำบริหารความเสี่ยงภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้จะนำมาพัฒนาในระบบการจัดทำบริหารความเสี่ยงในงานประสานงานคณะกรรมการตรวจสอบประจำมหาวิทยาลัยและคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ (คตส.) ต่อไปโดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างรวมจำนวนทั้งสิ้น 554 คน จำนวนกลุ่มด้วยหน่วยงานที่สังกัด ได้แก่ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และหน่วยงานสนับสนุน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ปัจจัยส่วนบุคคลและทัศนคติของบุคลากรที่เป็นคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของคณะ หน่วยงาน ที่มีต่อกระบวนการจัดทำบริหารความเสี่ยง พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมทัศนคติด้านความเข้าใจ อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับระดับทัศนคติปัจจัยด้านความรู้สึกของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมทัศนคติด้านความรู้สึก อยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนระดับทัศนคติปัจจัยด้านพฤติกรรมของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าเฉลี่ยรวมทัศนคติด้านพฤติกรรม อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับทัศนคติเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยนเรศวรของ

ผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมทัศนคติเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยนเรศวร อยู่ในระดับปานกลาง

ในส่วนทัศนคติกับความสามารถในการจัดทำบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยนเรศวร ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าความสามารถจัดทำบริหารความเสี่ยงได้ทุกกระบวนการตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง ทำไม่ได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.90 ความสามารถยกเลิกยูทอร์minate Transfer Treat และ Take ได้อย่างถูกต้อง ทำไม่ได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.70 ความสามารถนำแนวทางในการลดความเสี่ยงไปปฏิบัติในหน่วยงานของท่านได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทำไม่ได้มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 73.10 สามารถถ่ายทอดให้บุคลากรในองค์กรของท่านได้อย่างถูกต้อง ทำไม่ได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.80

ABSTRACT

The purposes of this institutional research report were to study individual factors on risk management and attitudes factors related to risk management and to create prediction equations of attitudes factors on risk management; and suggestions. Understanding, attitudes of Personnel who were care and prepare of risk management in faculty, organization, Naresuan University, This result will be developed in risk management system for coordination university audit committee and academic rank assessment committee. The samples were 554 people on their groups of study; health sciences, Science and technology, humanities and social sciences. and support organization with

obtained by purposive sampling. The questionnaire was used as data collection instrument. Statistical analyses were percentage, mean (\bar{x}), standard deviation (S.D), and One-way ANOVA.

Individual factors and attitudes of personnel as risk management committee in faculty, organization on risk management process of Naresuan University found that attitude for understanding, felling, behavior, and risk management process of Naresuan University were overall at moderate level.

The attitudes and ability to risk management of Naresuan University found that The most ability of risk management all process as follow steps correctly cloud not do it about 59.90%, use Terminate Transfer Treat Take strategy cloud not do it about 52.70%, bring the guidelines on risk reduction to practice in your organization effectively and efficiently cloud not do it about 73.10%, and transfer to personnel in your organization correctly cloud not do it about 64.80%,

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากภารกิจหลักที่สถาบันอุดมศึกษาจะต้องปฏิบัติมี 4 ประการ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ภารกิจทั้ง 4 ประการดังกล่าว มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ปัจจุบันมีปัจจัยภายในและภายนอกที่ทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นสิ่งที่ต้องเร่งดำเนินการ คือ คุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาและบัณฑิตภายในประเทศมีแนวโน้มจะมีความแตกต่างกันมากขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียแก่สังคมสถาบันอุดมศึกษา จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความมั่นใจแก่สังคมว่าสามารถพัฒนาองค์ความรู้และผลิตบัณฑิตโดยจะต้องให้ข้อมูลสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสีย สังคมต้องการระบบ

อุดมศึกษาที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสีย มีส่วนร่วมมีความโปร่งใส และมีความรับผิดชอบตรวจสอบได้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ในหมวดที่ 5 ที่ว่าด้วยการบริหารและการจัดการศึกษา มาตรา 34 ได้กำหนดให้คณะกรรมการการอุดมศึกษามีหน้าที่พิจารณาเสนอมาตรฐานการอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาคณะกรรมการการอุดมศึกษา จึงได้จัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษาเพื่อใช้เป็นกลไกระดับกระทรวงระดับคณะกรรมการการอุดมศึกษาและระดับหน่วยงาน เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายการพัฒนาการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาต่อไป ดังนั้นแนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและมาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพ มาตรฐานเป็นกรอบสำคัญในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา กอปรด้วยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดให้มหาวิทยาลัยต่างๆ ต้องดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัยนเรศวรเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับและต้องปฏิบัติตามทุกตัวบ่งชี้ และจากองค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ ตัวบ่งชี้ที่ 7.4 ระบบการบริหารความเสี่ยง เพิ่มขึ้นและการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา ซึ่งมหาวิทยาลัยนเรศวรสำนักงานสภามหาวิทยาลัยนเรศวร งานประสานงานคณะกรรมการตรวจสอบประจำมหาวิทยาลัยและคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ (คตส.) ได้เป็นผู้ดำเนินการประสานงานเก็บรวบรวมข้อมูลและให้ความรู้และศึกษาเกี่ยวกับระบบบริหารความเสี่ยงเพิ่มเติมเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ที่ 7.4 ระบบบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยนเรศวร และประสานงานกับคณะหน่วยงานทุกหน่วยงานให้เข้าใจและสามารถปฏิบัติจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงในแต่ละคณะ หน่วยงานได้อย่างถูกต้อง แต่ปัญหาของการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง ยังทำให้คณะ หน่วยงานต่างๆ ยังไม่เข้าใจในการจัดทำระบบ

บริหารความเสี่ยง และทำให้การเกิดการปฏิบัติและจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงผิดพลาด ซึ่งเกิดจากความไม่เข้าใจ ความสับสนของการจัดทำบริหารความเสี่ยงของ คณะ หน่วยงาน และคณะ หน่วยงานมีการเปลี่ยนแปลงผู้ดูแลจัดทำบริหารความเสี่ยง จึงทำให้คะแนนยังไม่ผ่านเกณฑ์ประกันคุณภาพ ในบางคณะ หรือหน่วยงาน และปัจจุบันก็มีหน่วยงานใหม่ ก่อตั้งเพิ่มขึ้นจากปัญหานี้ทำให้หลายคณะ หน่วยงานยังต้องการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบริหารความเสี่ยงเพิ่มขึ้นเพื่อให้เข้าใจและสามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงทำให้ สำนักงานสภามหาวิทยาลัย มองเห็นความสำคัญจากจึงสนใจที่จะทัศนคติของบุคลากรที่เป็นคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของคณะ หน่วยงาน ที่มีต่อกระบวนการจัดทำบริหารความเสี่ยง ของมหาวิทยาลัย เรศวร เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนางานต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยง ปัจจัยด้านทัศนคติที่สัมพันธ์ต่อการบริหารความเสี่ยง
2. เพื่อสร้างสมการทำนายของปัจจัยด้านทัศนคติที่มีต่อการบริหารความเสี่ยง

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อการจัดทำบริหารความเสี่ยง
2. ปัจจัยทัศนคติมีผลต่อการจัดทำบริหารความเสี่ยง

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทราบถึงความเข้าใจของกลุ่มบุคลากรในการจัดทำบริหารความเสี่ยงของคณะ และหน่วยงาน ต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยเรศวร และ ทัศนคติของบุคลากรในคณะ หน่วยงาน ที่ดูแลและจัดทำบริหารความเสี่ยงของคณะ และหน่วยงาน ต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยเรศวร
2. สามารถนำผลการวิจัยมาพัฒนาในระบบการจัดทำบริหารความเสี่ยงภายในงานของสำนักงานสภามหาวิทยาลัย และคณะ หน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยเรศวร

ขอบเขตของการวิจัย

กำหนดขอบเขตการศึกษาเป็น 3 ด้าน คือ ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล และขอบเขตด้านตัวแปร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ปัจจัยส่วนบุคคลและทัศนคติของบุคลากรที่เป็นคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของคณะ หน่วยงาน ที่มีต่อกระบวนการจัดทำบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเรศวร
2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของคณะ หน่วยงาน ของมหาวิทยาลัยเรศวร รวมจำนวนทั้งสิ้น 554 คน
3. ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรตาม ได้แก่ กระบวนการจัดทำบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยเรศวร และตัวแปรอิสระแบ่งเป็น ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และทัศนคติ ได้แก่ ความรู้เข้าใจ ความรู้สึก พฤติกรรม

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงระดับคณะ หน่วยงาน ต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยเรศวร รวมทั้งสิ้น 488 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือการวิจัย

การรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างจะเป็นผู้กรอกแบบสอบถาม (Self-Administered Questionnaire) แบ่งเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1) ข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคล ส่วนที่ 2) ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับความเข้าใจ ความรู้สึก และพฤติกรรมในการจัดทำบริหารความเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านความเข้าใจ ปัจจัยด้านความรู้สึก ปัจจัยด้านพฤติกรรมในส่วนที่ 3) กระบวนการจัดทำบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยเรศวร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

1.1 รวบรวมข้อมูลจำนวนของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของคณะ หน่วยงาน ของมหาวิทยาลัย

1.2 ศึกษาเอกสาร ข้อมูลหนังสือ และคู่มือบริหารความเสี่ยง ต่างๆ เพื่อที่จะนำมาออกแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้เพื่อที่จะได้ครอบคลุมกับเนื้อหาและกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

1.3 ร่างแบบสอบถาม

1.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

1.5 นำผลการทดลองมาวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น และปรับปรุงแบบสอบถามอีกครั้ง

1.6 พิมพ์แบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป ซึ่งทำการจัดส่งเวียนไปตามคณะและหน่วยงานของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงต่อไป

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยแล้ว จะนำแบบสอบถามที่ได้ทั้งหมดมาลงรหัส (Coding) เพื่อไปประมวลผลและคำนวณหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการ แจกแจงความถี่ และร้อยละ

1.2 ข้อมูล ระดับปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับความเข้าใจ ความรู้สึกและพฤติกรรมในการจัดทำบริหารความเสี่ยง (ส่วนที่ 2) กระบวนการจัดทำบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยนเรศวร (ส่วนที่ 3) และความสามารถในการจัดทำบริหารความเสี่ยง (ส่วนที่ 3 ตอน 2) ทั้งโดยรวมแต่ละด้าน และแต่ละข้อย่อยวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกตามระดับทัศนคติของแต่ละบุคคลในการศึกษาทัศนคติของบุคลากรเกี่ยวกับความเข้าใจ ความรู้สึก และพฤติกรรม ในการจัดทำบริหารความเสี่ยง และความสามารถในการจัดทำบริหารความเสี่ยง โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเพื่อประเมินเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้สถิติเชิงพรรณนา

(Descriptive Statics) แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หลังจากที่ได้ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยแล้ว จะนำแบบสอบถามที่ได้ทั้งหมดมาลงรหัส (Coding) เพื่อไปประมวลผลและคำนวณหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

1.4 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ

1.5 ข้อมูล ระดับปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับความเข้าใจ ความรู้สึกและพฤติกรรมในการจัดทำบริหารความเสี่ยง (ส่วนที่ 2) กระบวนการจัดทำบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยนเรศวร (ส่วนที่ 3 ตอน 1) วิเคราะห์ความสามารถในการจัดทำบริหารความเสี่ยง (ส่วนที่ 3 ตอน 2) วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกตามระดับทัศนคติของแต่ละบุคคลในการศึกษาทัศนคติของบุคลากรเกี่ยวกับความเข้าใจ ความรู้สึก และพฤติกรรม ในการจัดทำบริหารความเสี่ยงและความสามารถในการจัดทำบริหารความเสี่ยง โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.6 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเพื่อประเมินเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statics) แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 231 คน พบว่าเป็นเพศหญิงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.40 อยู่ในช่วงอายุ 36 – 40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.70 ส่วนใหญ่เป็นพนักงานมหาวิทยาลัย มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 54.30 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67.10 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นกลุ่มหน่วยงานสนับสนุน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.70

ระดับทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าระดับทัศนคติปัจจัยด้านความเข้าใจ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าระดับทัศนคติปัจจัยด้านความรู้สึก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ

ปานกลาง ระดับทัศนคติปัจจัยด้านพฤติกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับด้านทัศนคติเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยนเรศวรของผู้ตอบแบบสอบถาม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ในด้านทัศนคติกับความสามารถในการจัดทำบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่าความสามารถจัดทำบริหารความเสี่ยงได้ทุกกระบวนการตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง ทำให้ไม่ได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.90 และทำได้ คิดเป็นร้อยละ 40.10 ส่วนใหญ่ ความสามารถใช้กลยุทธ์ Terminate Transfer Treat และ Take ได้อย่างถูกต้อง ทำให้ไม่ได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.70 และทำได้ คิดเป็นร้อยละ 47.30 และความสามารถนำแนวทางในการลดความเสี่ยงไปปฏิบัติในหน่วยงานของท่านได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทำให้ไม่ได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.10 และทำได้ คิดเป็นร้อยละ 26.90 และส่วนใหญ่ความสามารถนำความรู้และความเข้าใจในการจัดทำบริหารความเสี่ยง สามารถถ่ายทอดให้บุคลากรในองค์กรของท่านได้อย่างถูกต้อง ทำให้ไม่ได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.80 และทำได้ คิดเป็นร้อยละ 35.20

อภิปรายผลการวิจัย

สมมุติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อการจัดทำบริหารความเสี่ยง

1. เพศ มีความแตกต่างกับกระบวนการจัดทำบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยนเรศวร ดังต่อไปนี้

1.1 เรื่อง ความสามารถวิเคราะห์ตารางผลพิจารณาคัดเลือกโครงการและจัดทำลำดับความสำคัญของโครงการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด หรือ (NU.RM1) ได้อย่างถูกต้อง มีค่าเท่ากับ 0.027 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05 (แตกต่างในเพศหญิง (= 2.91))

1.2 เรื่อง ความสามารถวิเคราะห์กระบวนการและจัดทำในตาราง (NURM.3) ได้อย่างถูกต้อง มีค่าเท่ากับ 0.036 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 (แตกต่างในเพศหญิง (= 2.93))

1.3 เรื่อง ความสามารถวิเคราะห์จัดทำตารางการระบุความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล (NURM.4) ได้อย่างถูกต้อง มีค่าเท่ากับ 0.043 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 (แตกต่างในเพศหญิง (= 2.90))

1.4 เรื่อง ความสามารถวิเคราะห์เกณฑ์มาตรฐานการกำหนดค่าประเมินผลกระทบ และมาตรฐานระดับโอกาสที่เกิดความเสี่ยง (NU.RM.5) ได้อย่างถูกต้อง มีค่าเท่ากับ 0.022 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 (แตกต่างในเพศหญิง (= 2.93))

1.5 เรื่อง ความสามารถวิเคราะห์จัดทำการประเมินการควบคุม (NURM.8) ได้อย่างถูกต้อง มีค่าเท่ากับ 0.043 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 (แตกต่างในเพศหญิง (= 2.93))

1.6 เรื่อง ความสามารถวิเคราะห์จัดทำแผนการบริหารความเสี่ยง (NURM.9) ได้อย่างถูกต้อง มีค่าเท่ากับ 0.04 ซึ่งน้อยกว่า ระดับนัยสำคัญ 0.05 (แตกต่างในเพศหญิง (= 2.92))

1.7 เรื่อง ความสามารถทำให้ความเสี่ยงลดลง จากที่ทำการวิเคราะห์แผนการบริหารความเสี่ยง (NU.RM.9) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเท่ากับ 0.021 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 (แตกต่างในเพศหญิง (= 2.96))

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (Giffeth, Hom และ Gaerner (2000, PP.463 – 488) อ้างอิงในธนวรรธ ตั้งสินทรัพย์ศิริ, 2550, หน้า 44 – 45) ได้กล่าวว่า เพศกับการทำงาน มีความแตกต่างกันน้อยมากระหว่างเพศหญิงกับเพศชายในเรื่องของความสามารถเกี่ยวกับการแก้ปัญหาในการทำงาน ทักษะในการคิดวิเคราะห์แรงกระตุ้นเพื่อต่อสู้เมื่อมีการแข่งขันแรงจูงใจ การปรับตัวทางสังคม ความสามารถในการเรียนรู้ และความพึงพอใจในการทำงาน อย่างไรก็ตามจากการศึกษาของนักจิตวิทยาพบว่า เพศหญิงจะมีลักษณะคล้ายคลึงตามมากกว่าเพศชาย

2. อายุ มีความแตกต่างกับเรื่อง ความสามารถวิเคราะห์ตารางผลพิจารณาคัดเลือกโครงการและจัดทำลำดับความสำคัญของโครงการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด หรือ (NU.RM1) ได้อย่างถูกต้อง มีค่าเท่ากับ 0.037 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05 (ในช่วงอายุ ระหว่าง อายุ 46 ปีขึ้นไป (= 3.04))

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (Giffeth, Hom และ Gaerner (2000, PP.463 - 488) อ้างอิงในธนวรรธ ตั้งสินทรัพย์ศิริ, 2550, หน้า 44 - 45) ได้กล่าวว่า อายุกับการทำงาน เป็นที่ยอมรับกันว่าผลงานของบุคคล

จะลดน้อยถอยลงในขณะที่มีอายุเพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม สำหรับบุคคลที่มีอายุ 55 ปี ขึ้นไปนั้น ถือว่ามีประสบการณ์ในการทำงานสูงและสามารถจะปฏิบัติหน้าที่การงานที่ก่อให้เกิดผลผลิตสูงได้

3. ตำแหน่งงาน มีความแตกต่างกับเรื่อง ความสามารถวิเคราะห์จัดทำตารางการระบุความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล (NURM.4) ได้อย่างถูกต้อง มีค่าเท่ากับ 0.021 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05 (ในตำแหน่งข้าราชการ (= 3.07))

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (Giffeth, Hom และ Gaerner (2000, PP.463 - 488) อ้างอิงใน ธนวรรธ ตั้งสินทรัพย์ศิริ, 2550, หน้า 44 - 45) ได้กล่าวว่า พบว่า ตำแหน่งผู้ที่มีระยะเวลาการทำงานในองค์กรมานานหรือผู้ที่มีอาวุโสในการทำงานจะมีผลงานสูงกว่าพนักงานใหม่หรือตำแหน่งงานที่มั่นคงจะมีอัตราการขาดงานน้อยและการลาต้อออกนอกน้อยซึ่งความเป็นอาวุโสในการทำงานจะบ่งชี้ถึงผลงานได้เป็นอย่างดี

4. เพศ มีความสัมพันธ์ระหว่าง ความสามารถจัดทำบริหารความเสี่ยงได้ทุกระบวนการตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง มีค่าเท่ากับ 0.005 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05 คือ

4.1 เพศชายส่วนใหญ่บอกว่า (ทำไม่ได้) ร้อยละ 54.50

4.2 เพศหญิงส่วนใหญ่บอกว่า (ทำได้) ร้อยละ 65.50

5. เพศ มีความสัมพันธ์ระหว่าง ความสามารถนำแนวทางในการลดความเสี่ยงไปปฏิบัติในหน่วยงานของท่านได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีค่าเท่ากับ 0.041 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05 คือ

5.1 เพศชายส่วนใหญ่บอกว่า (ทำไม่ได้) ร้อยละ 36.40

5.2 เพศหญิงส่วนใหญ่บอกว่า (ทำได้) ร้อยละ 76.90

6. เพศ มีความสัมพันธ์ระหว่าง ความสามารถนำความรู้และความเข้าใจในการจัดทำบริหารความเสี่ยงสามารถถ่ายทอดให้บุคลากรในองค์กรของท่านได้อย่างถูกต้อง มีค่าเท่ากับ 0.019 น้อยกว่า ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 คือ

6.1 เพศชายส่วนใหญ่บอกว่า (ทำไม่ได้) ร้อยละ 47.00

6.2 เพศหญิงส่วนใหญ่บอกว่า (ทำได้) ร้อยละ 69.40

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (Giffeth, Hom และ Gaerner (2000, PP.463 - 488) อ้างอิงใน ธนวรรธ ตั้งสินทรัพย์ศิริ, 2550, หน้า 44 - 45) ได้กล่าวว่า เพศกับการทำงาน มีความแตกต่างกันน้อยมากระหว่างเพศหญิงกับเพศชายในเรื่องของความสามารถเกี่ยวกับการแก้ปัญหาในการทำงาน ทักษะในการคิดวิเคราะห์แรงกระตุ้นเพื่อต่อสู้เมื่อมีการแข่งขันแรงจูงใจ การปรับตัวทางสังคม ความสามารถในการเรียนรู้และความพึงพอใจในการทำงาน อย่างไรก็ตามจากการศึกษาของนักจิตวิทยาพบว่า เพศหญิงจะมีลักษณะคล้ายตามมากกว่าเพศชาย

7. ช่วงอายุ มีความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถจัดทำบริหารความเสี่ยงได้ทุกระบวนการตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง มีค่าเท่ากับ 0.021 น้อยกว่า ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 คือ

7.1 ช่วงอายุ 26-30 ปี ส่วนใหญ่บอกว่า (ทำไม่ได้) ร้อยละ 57.70

7.2 ช่วงอายุ 46 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่บอกว่า (ทำได้) ร้อยละ 73.10

8. ช่วงอายุ มีความสัมพันธ์ระหว่าง ท่านสามารถใช้กลยุทธ์ Terminate, Transfer, Treat และ Take ได้อย่างถูกต้อง มีค่าเท่ากับ 0.029 น้อยกว่า ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 คือ

8.1 ช่วงอายุ 26-30 ปี ส่วนใหญ่บอกว่า (ทำไม่ได้) ร้อยละ 63.50

8.2 ช่วงอายุ 46 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่บอกว่า (ทำได้) ร้อยละ 69.20 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (Giffeth, Hom และ Gaerner (2000, PP.463 - 488) อ้างอิงใน ธนวรรธ ตั้งสินทรัพย์ศิริ, 2550, หน้า 44 - 45) ได้กล่าวว่า อายุกับการทำงาน เป็นที่ยอมรับกันว่าผลงานของบุคคลจะลดน้อยถอยลงในขณะที่มีอายุเพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม สำหรับบุคคลที่มีอายุ 55 ปี ขึ้นไปนั้น ถือว่ามีประสบการณ์ในการทำงานสูงและสามารถจะปฏิบัติหน้าที่การงานที่ก่อให้เกิดผลผลิตสูงได้

สมมุติฐานที่ 2 ปัจจัยทัศนคติมีผลต่อการจัดทำบริหารความเสี่ยง

1. ด้านความเข้าใจ ไม่ส่งผลต่อกระบวนการจัดทำบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ด้านความรู้สึก ไม่ส่งผลต่อกระบวนการจัดทำบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. ด้านพฤติกรรมส่งผลต่อกระบวนการจัดทำบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยนเรศวร คือกระบวนการในความสามารถวิเคราะห์จัดทำรายงานการประเมินผล การบริหารความเสี่ยง (NU.RM.10) ได้อย่างถูกต้อง มีค่าเท่ากับ 0.031 น้อยกว่า ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 และกระบวนการในความสามารถทำให้ความเสี่ยงลดลง จากที่ ท่านทำการวิเคราะห์แผนการบริหารความเสี่ยง (NU.RM.9) ได้อย่าง มีประสิทธิภาพ มีค่าเท่ากับ 0.49 น้อยกว่า ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ธนวรรธ ตั้งสินทรัพย์ศิริ (2550, หน้า 62) กล่าวว่า ผลกระทบจากทัศนคติของพนักงาน (Effect of Employee Attitudes) ทัศนคตินับเป็นสิ่งชี้วัดถึงพฤติกรรมของบุคลากรได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นสิ่งที่สามารถบ่งบอกถึงการแสดงออกในพฤติกรรมต่างๆ ได้ กล่าวคือ ทัศนคติต่องานในเชิงบวก จะช่วยบ่งชี้ถึงพฤติกรรมในเชิงสร้างสรรค์ที่จะมีขึ้นในตัวพนักงาน ตรงข้ามกับทัศนคติต่องานเชิงลบ ก็จะช่วยให้เห็นพฤติกรรมในเชิงลบได้เช่นกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. มหาวิทยาลัยควรจัดอบรม/Work shop เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงให้กับบุคลากรของมหาวิทยาลัยนเรศวรในทุกระดับ เพื่อให้ทุกคนได้ตระหนักถึงความสำคัญสำหรับการจัดทำการบริหารความเสี่ยงและเพื่อให้ทุกคนได้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารความเสี่ยงให้ดียิ่งขึ้น โดยให้ดำเนินการเป็นระยะๆ
2. การจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยง ควรอยู่ภายใต้กรอบเวลา คือ สกอ. จัดทำส่งตามปีการศึกษาของทุกปี และการประกันคุณภาพภายในขณะที่ประเภทความเสี่ยงก็ควรจะต้องได้ตามข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับดูแลด้วย แผนการบริหารความเสี่ยงจะต้องผ่านงาน

ประสานงานคณะกรรมการตรวจสอบประจำมหาวิทยาลัย และคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ สำนักงานสภามหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อที่จะนำมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยและให้สภามหาวิทยาลัยพิจารณาจึงจะครบในขั้นตอนของการบริหารความเสี่ยง

3. เชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญและสามารถถ่ายทอดความรู้ให้หน่วยงานเข้าใจได้ง่ายและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและรับให้คำปรึกษาในกรณีที่หน่วยงานที่ยังไม่เข้าใจ เกี่ยวกับคำปรึกษาต่างๆ ในการจัดทำบริหารความเสี่ยงของแต่ละหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานด้านการบริหารความเสี่ยง ของบุคลากรที่มีหน้าที่ด้านการจัดทำความเสี่ยงภายในหน่วยงาน มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ศึกษาการจัดลำดับความเสี่ยงของหน่วยงานต่างๆ ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยสถาบัน เรื่อง ปัจจัยส่วนบุคคลและทัศนคติของบุคลากรที่เป็นคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานที่มีต่อกระบวนการจัดทำบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยนเรศวร สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอนุเคราะห์จากคณะกรรมการจัดทำวิจัยสถาบันประจำสำนักงานสภามหาวิทยาลัยนเรศวร ที่สนับสนุนการดำเนินงานจัดทำวิจัยสถาบันเป็นอย่างดีมาโดยตลอด

นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนธ์ บัวสนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดคำแนะนำ ช่วยเหลือในการแนะแนวทางการจัดทำงานวิจัยที่ถูกต้อง จึงทำให้งานวิจัยสถาบันดังกล่าวเสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

ท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ หัวหน้างาน และบุคลากร สำนักงานสภามหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ให้กำลังใจ ความช่วยเหลือ แนะนำ ในการทำงานวิจัยสถาบันจนงานสำเร็จลุล่วงด้วยดี

บรรณานุกรม

- [1] Griffeth, R. W., Hom, P. W., & Gaertner, S. (2000). A meta-analysis of antecedents and correlates of employee turnover: Update, moderator tests, and research implications for the next millennium. *Journal of Management*, 26(3), 463–488.
- [2] ชนวรรธ ตั้งสินทรัพย์ศิริ. (2550). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพมหานคร: บริษัทธนัชการพิมพ์.

ประวัติผู้วิจัย

1. นางสาวประไพรัตน์ ไวยกุล (หัวหน้าโครงการ) ระดับการศึกษา : การศึกษามหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
2. นายจักรกฤษณ์ สนอ่อง (ผู้ร่วมวิจัย) ระดับการศึกษา : การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
3. นายณัฐเอก แก้ววรรณดี (ผู้ร่วมวิจัย) ระดับการศึกษา : บริหารธุรกิจบัณฑิต (การจัดการธุรกิจ)
4. นายชนวรรธน์ ยอดบุรี (ผู้ร่วมวิจัย) ระดับการศึกษา : การศึกษามหาบัณฑิต (ประกันคุณภาพการศึกษา)
5. นายปรกาการ นทีประสิทธิ์พร (ผู้ร่วมวิจัย) ระดับการศึกษา : วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เทคโนโลยีสารสนเทศ)
6. นางสาวปรางทิพย์ แก้วประสิทธิ์ (ผู้ร่วมวิจัย) ระดับการศึกษา : วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เทคโนโลยีชีวภาพ)
7. นางลัดดา กิจนพศรี (ผู้ร่วมวิจัย) ระดับการศึกษา : การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
8. นางสาวสุดารัตน์ สิงหเดช (ผู้ร่วมวิจัย) ระดับการศึกษา : บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบริหารธุรกิจ)
9. นายอิทธิชัย อ่อนน้อม (ผู้ร่วมวิจัย) ระดับการศึกษา : บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การบริหารธุรกิจ)